

Gemeente

Heeft de regie in het wijkgericht en planmatig verduurzamen, en aardgasvrij maken van de gebouwde omgeving. Geeft sturing op basis van de transitievisie warmte, uitvoeringsplannen en het omgevingsplan.

Belang

Warmtetransitie die haalbaar, betaalbaar en duurzaam is met een zo groot mogelijk draagvlak. Behalen van de klimaatdoelstellingen.

Waarom betrekken?

Regiehouder en dus per definitie betrokken.

Welke informatie brengen ze in?

- Hoe de gemeente invulling wil geven aan de warmtetransitie, ambitie, randvoorwaarden, uitgangspunten, integrale afwegingen en gezamenlijke prioritering.
- Vaststellen diverse besluitvormende documenten.

Wat kunnen ze bieden?

- Samenwerkingspartner voor warmtetransitie.
- Regierol op planvorming en participatietrajecten die vallen onder gemeentelijke regie.
- Integrale afwegingen.

Welke vragen kun je stellen?

- Wat is de ambitie, welke rolopvatting, samenwerking?
- Wat is de planning van de uitvoering?
- Hoe is de businesscase opgebouwd?
- Hoe is het participatie- en communicatieplan, en waar is samenwerking mogelijk?
- Wat is de stand van zaken rond besluitvormingsprocedures?
- Wat is de relatie met de Omgevingswet en de Regionale Energie Strategie (RES)?

Concrete aandachtspunten:

Regionale samenwerking, verbinding met andere beleidsterreinen, communicatie, verbinding Omgevingswet/ participatie verordening/ warmtewet.

Woningcorporatie

Is verantwoordelijk voor het verduurzamen van de eigen woningvoorraad.

Belang

Goede en betaalbare woningen.

Waarom betrekken?

Partner in realiseren energietransitie; qua uitvoering en betrekken bewoners van huurwoningen woningcorporatie.

Wanneer betrekken?

Alles waarbij een verbinding gelegd kan worden met verduurzamen huurwoningen.

Welke informatie brengen ze in?

- Kennis eigen vastgoedportefeuille.
- De keuzes van de corporatie die consequenties hebben voor het netwerk.
- Kennis van de wijken en bewoners in die wijken.

Wat kunnen ze bieden?

- Aanjagen warmtetransitie binnen eigen woning voorraad.
- Kennisdeling over verduurzamen woningbezit en draagvlak realiseren bij huurders.
- Verbinden huuraanpak met particuliere eigenaren.
- Samenwerkingspartner voor de warmtetransitie.

Welke vragen kun je stellen?

- Wat is haalbaar en betaalbaar voor de corporatie en de huurder (is woonkostenneutraliteit mogelijk)?
- Wat zijn de investeringskosten om de woningen te verduurzamen?
- Hoe wordt er gecommuniceerd met bewoners, en hoe is dat ontvangen?
- Hoe werkt de woningcorporatie mee aan de realisatie van een warmtenet?
- Welke eigen initiatieven zijn er voor de warmtetransitie?
- Wat is de planning van renovatie-ingrepen?

Concrete aandachtspunten:

Corporaties, gemeenten en huurdersorganisaties maken al jaarlijks prestatieafspraken. Corporaties zijn vaak in meer gemeenten actief, bredere afstemming over planning is daarom nodig. Houd ook vanaf het begin rekening met draagvlak bij bewoners.

Netbeheerder

Verantwoordelijk voor de aanleg en het onderhoud van de elektriciteits- en gasnetten.

Belang

Planbare en efficiënte systemen (of infrastructuren).

Waarom betrekken?

Netbeheerder is kennis- en datapartner en medeverantwoordelijk voor de uitvoering.

Wanneer betrekken?

Altijd, bij alles wat mogelijk consequenties kan hebben voor het netwerk.

Welke informatie brengen ze in?

- Ligging en capaciteit van het gas- en elektriciteitsnetwerk.
- Kennis van de aanpassingen die nodig zijn aan het netwerk.
- Inzicht in de beschikbare capaciteit van het energienet.
- Huidige plannen voor uitbreiding of vervanging infrastructuur.
- Kennis over doorlooptijd en ruimtelijke inpassing.
- Data over verbruik elektriciteit en gas.

Wat kunnen ze bieden?

- Kennis over de impact van warmteoplossingen op het energienet.
- Samenwerkingspartner voor de warmtetransitie.
- Producten en diensten (zoals data) die gemeenten en corporaties ondersteunen bij het maken van keuzes.
- Een bijdrage aan het verbeteren van integraliteit.
- Realisatie van wijzigingen aan het netwerk.

Welke vragen kun je stellen?

- Zijn er knelpunten aan het elektriciteitsnet?
- Wat zijn de doorlooptijden en planning?
- Wat is de ruimtelijke impact?
- Wat zijn de investeringskosten aan het elektriciteitsnet en gasnet?
- Wat zijn mogelijke koppelkansen?

Concrete aandachtspunten:

In stand houden gasnetwerk in groen gasgebieden, na besluitvorming gemeente. Mogelijke verzwarende netwerk in wijk bij: overstappen naar elektrisch koken, toename elektrische koeling in zomer, veel zonnepanelen in dezelfde straat, toename elektrisch laden, all-electric oplossingen, warmtenet, warmtepompen, hybride pompen.

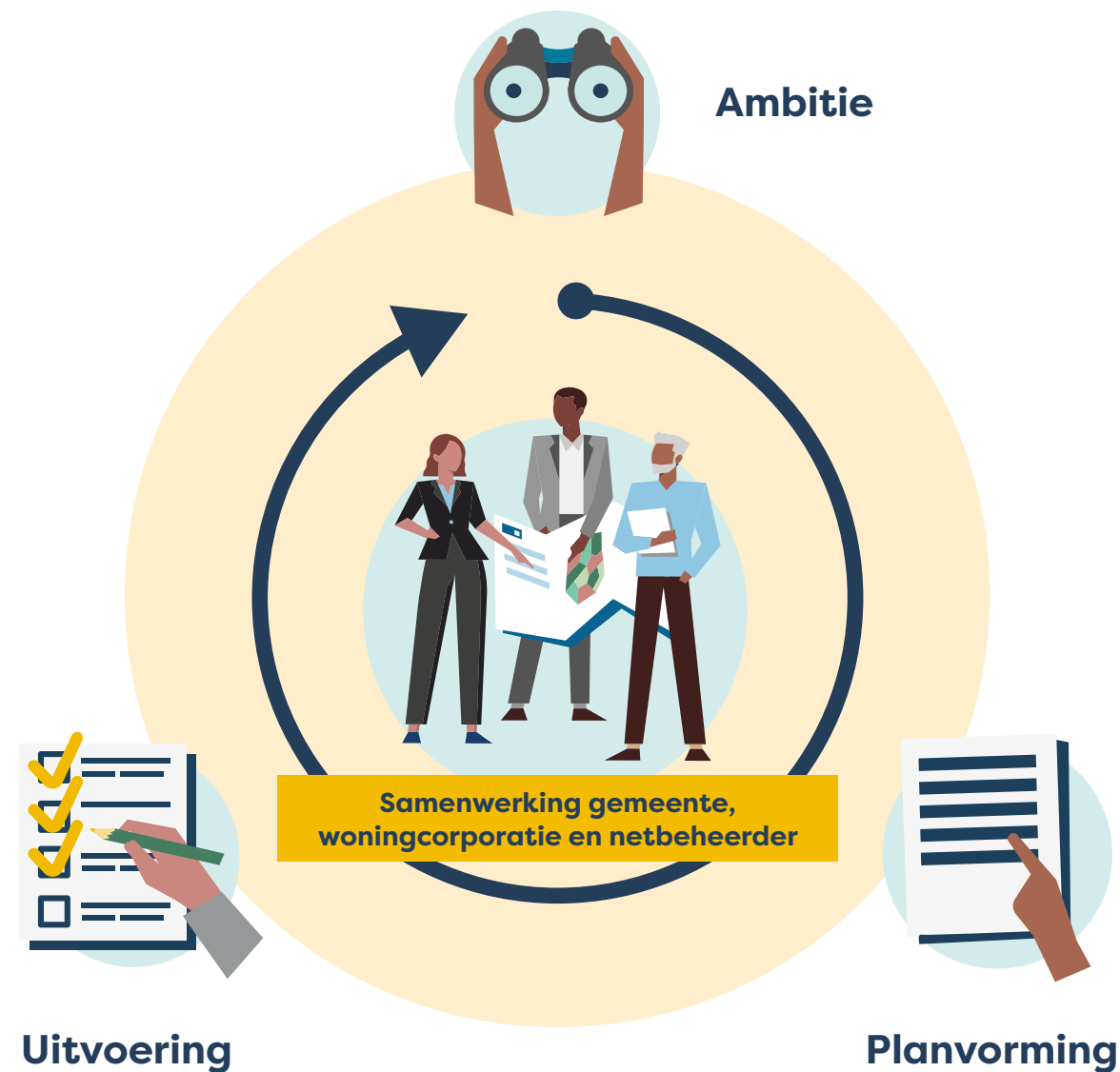
Realistisch ambitieniveau

Planvorming: afstemming tussen investeringsplannen en termijnen van de 3 partijen

Gezamenlijke/ afgestemde uitvoering zoals communicatie, gezamenlijke uitvoering, logische realisatiestappen.

Cyclus samenwerkingsproces

In het stappenplan uitvoeringsplan staat een uitgebreide uitwerking van het proces.

Ambitie

Bespreekpunten

1. *Gezamenlijk doel*: begrip waarom, kernboodschap, concreet maken.
2. *Haalbaarheid*: op vele vlakken zoals financieel, technisch, tijd. Belang van samen afstemmen.
3. *Rollen, taken, verantwoordelijkheden vaststellen*: incl. communicatie, zorgen voor draagvlak.
4. *Woonlastenneutraliteit / betaalbaarheid*: hoe geven we dat invulling? Wat is acceptabel ook irt tot waardestijging, comfort, etc.
5. *Context*: wat is het speelveld, verdeelvraagstuk (in regio)?

Risico's en gevoeligheden

1. *Communicatie is cruciaal*: zorg dat je lokaal één boodschap hebt. Wees bewust van regionale en landelijke communicatie.
2. *Financieel niet sluitend*: voor één of meer partijen. Samen optrekken helpt daarbij (ook met bewoners).
3. *Gevoeligheid individuele vs. nationale kosten*: op tijd zicht op krijgen (betrekken netwerkbedrijven voor nationale kosten).
4. *Ontstaan van verschillende beelden*: aannames over hoe partijen er in zitten, welke keuzes al gemaakt zijn. Risico dat partijen (professioneel en inwoners) afhaken.
5. *Capaciteit*: mogelijk ontoereikend bij de verschillende partijen en risico ongelijk speelveld.

Planvorming

Bespreekpunten

1. *Planning*: is het realistisch en uitvoerbaar? En welke wijken wel/ niet voor 2030?
2. *Ordering ondergrond*.
3. *Optie voor gebied* (niet) passend bij complex van woningcorporaties.
4. *Maakbaarheid en betaalbaarheid*: woonlastenneutraal.
5. *Verdelen lusten en lasten*.
6. *Sociale betrokkenheid*: leefomgeving van de mensen gaat veranderen.

Risico's en gevoeligheden

1. *Planning*: deze matcht vaak niet tussen netbeheerder, woningcorporatie en gemeente. Dit heeft financiële gevolgen.
2. *Veel partijen in de ondergrond*: verschillende belangen. Wie betaalt?
3. *Vollooprisico*.
4. *Voordeel bewoners onzeker*: bewoners zien voordeel op lange termijn niet. Rekenmodellen: veronderstelling gas wordt duurder, alternatief niet.
5. *Ruimtelijke inpassing boven- en ondergronds*: gevolgen voor openbare ruimte.

Uitvoering

Bespreekpunten

1. *Nieuwe organisatiestructuur*: uitvoering, bedrijfscultuur.
2. *Afspraken over communicatie*: afstemming wat, wanneer, welke toon, wie, delen informatie.
3. *Regie en afstemming met warmtebedrijf*: relatie warmtewet en omgevingswet.
4. *Risico analyse*.
5. *Fasering*: matcht dat met elkaar.

Risico's en gevoeligheden

1. *Miscommunicatie*: zowel onderling als naar inwoners.
2. *Gebrek aan uitvoeringskracht*: warmtewet en omgevingswet.
3. *De beste technologische oplossing vinden*: tussentijds nieuwe inzichten.
4. *Toch geen draagvlak bij bewoners*: afnemend vertrouwen, onvoldoende deelnemers aan warmtenet, weerstand elektrisch koken.
5. *Financiering*: berekening sluit niet aan bij werkelijkheid.
6. *Split incentive*: de ene partij heeft baat bij de investering die de ander maakt.